

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7
2200 København N
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

10. november 2015

Til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet!

Høringssvar fra SOS mod Racisme på
Udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Ændring af kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge) Ref.-nr. 2015-941-0079

SOS mod Racisme takker for at have fået lovudkastet til høring.

Vi er grundlæggende uenige i udkastet, idet den nugældende lov er en forbedring i forhold til VK(O)-regeringens lovregler fra 2005, som netop indeholdt en udvælgelse beroende på "integrationspotential" for ca. 400 ud af de 500 årlige kvoteflygtninge, hvor de sidste ca. 35 bliver udvalgt fordi de er syge, og ca. 70 er personer med behov for meget hurtig genbosættelse, fx fordi flygtningelejren er truet udefra eller ved at bryde sammen. Vi er dog af den holdning, at flygtningene skal orienteres om Danmark og om forholdene her, og skal acceptere Danmark som genbosætningsland.

Den oprindelige formulering af § 8 i Udlændingeloven indeholdt ikke udvælgelseskriterier:
"§ 8. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til udlændinge, der kommer hertil som led i en aftale med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge eller lignende international aftale."
Denne formulering blev ændret med henblik på udvælgelse af flygtninge efter bestemte kriterier i *lov nr. 403 af 01.06.2005* fra d. 01.07.2005 under VK(O)-regeringen i 2005 til:
§ 8, stk. 4: "Ved udvælgelsen af udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter stk. 1-3, skal der, medmindre særlige grunde taler derimod, lægges vægt på udlændingenes mulighed for at slå rod i Danmark og få glæde af opholdstilladelsen, herunder deres sproglige forudsætninger, uddannelsesforhold, arbejdserfaring, familieforhold, netværk, alder og motivation".
Under SR-regeringen blev loven ændret med *lov nr. 515 af 26.05.2014* fra d. 01.06.2014 med en meget vagere formulering af udvælgelsen.

§ 8, stk. 4: "Ved udvælgelsen af udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter stk. 1-3, skal der lægges vægt på, i hvilket omfang genbosætning her i landet må forventes at indebære en varig forbedring af den pågældendes livssituation. Vurderingen skal foretages på baggrund af udlændingens behov og forventninger sammenholdt med de vilkår, som det danske samfund kan tilbyde. Der skal endvidere lægges vægt på hensynet til folkesundheden, medmindre helt særlige grunde taler derimod".

Den vagere formulering accepterer det faktum, at en vellykket integration i Danmark afhænger både af flygtningenes motivation og adfærd, og af det danske samfunds lovgivning, administration, og samfundets og befolkningens holdninger og handlinger over for flygtningene. At integration både beror på individ og samfund og er et gensidigt projekt, har man for længst indset i Danmark på andre områder end udlændingeområdet, fx på handicapområdet.

I forbindelse med SR-regeringens lovændring kritiserede SOS mod Racisme, at der fortsat fandt en udvælgelse sted, og vi kritiserede især det sidste punktum om hensynet til folkesundheden, da vi anså begge formuleringer som gummiparagraffer, der kunne anvendes til at sortere nogle af de flygtninge fra, som havde størst behov for genbosættelse, høringssvaret er vedlagt som Bilag 1.

UNHCR kritiserede ved begge lovændringer, at kvoteflygtningene i det hele taget blev udvalgt og sorteret, idet de bedst uddannede, raske kvoteflygtninge i forvejen havde de bedste chancer for at klare sig selv, mens dem med de største behov måtte blive og lide i flygtningelejrene. UNHCR kritiserede berettiget Danmark for at ville bruge loven – både den nuværende og den tidligere lov - til at diskriminere flygtninge, og fandt at Danmark først og fremmest burde tage imod de anerkendte flygtninge, som UNHCR bad Danmark om.

Kritik af udvælgelsen under VK(O)-regeringen:

Enkelte danske journalister har talt med kvoteflygtninge, der var blevet interviewet for de danske myndigheder og vraget efter VK(O)s udvælgelseskriterier, som er identiske med de foreslåede kriterier for "integrationspotentiale". De følte sig kasseret som mennesker og yderligere stigmatiseret af udvælgelsesmetoden, og havde færre chancer for at blive genbosat i andre lande, efter de var blevet kasseret af Danmark.

Den overordnede tankegang med genbosætning af flygtninge er jo netop at give dem mulighed for et nyt liv i et land uden forfølgelse. Men Danmarks udvælgelse skadede reelt flere familier, og dette strider jo imod grundprincippet i humanitær hjælp. Familierne kunne blive vraget fx pga. et traumatiseret barn, et barn med sygdom, en voksen med sygdom, eller voksne med ringe skoleuddannelse etc.

Danmark valgte den gang med få undtagelser at foretage udvælgelsesrejser til lande med flygtninge, der fortrinsvis ikke var muslimer. En folketingsafgørelse i 2009 om – efter anmodning fra FN – at tage imod kvoteflygtninge fra Irak, blev tilsidesat af den daværende Integrationsminister, officielt begrundet med at ikke alle EU-lande havde accepteret dette. Integrationsministeriet havde i sidste øjeblik fået indarbejdet en betingelse i forslaget, der gik ud på, at Danmark ville tage imod flygtninge fra Irak, hvis de øvrige EU-lande gjorde det samme; og det var der nogle af de øvrige EU-lande, der ikke havde gjort. At man den gang kringledede sig uden om Irak, skyldtes, at man samtidig ville tvangstilbagesende afviste irakiske asylsøgere til Irak imod FNs advarsel og anbefaling af at give dem flygtningestatus pga. de farlige forhold i Irak. En tvangstilbagesendelse ville jo være absurd, når man samtidig genbosatte andre irakiske FN-flygtninge i Danmark som kvoteflygtninge.

Det er yderligere uforståeligt at de borgerlige partier igen fremsætter deres gamle lovforslag, samtidig med at de forsøger at afskrække spontane, ofte veluddannede asylsøgere fra at komme til Danmark, og som begrundelse herfor henviser til at det er de "rigtige flygtninge", som er dårligt stillede, og som har levet i FNs flygtningelejre i mange år, man skal hjælpe i stedet for. Samtidig har man ikke ønsket at gøre kvoten af disse flygtninge større end de 500 flygtninge om året, trods det at behovet gennem årene er vokset voldsomt. Og samtidig har de borgerlige partier med vedtagelsen af L2, L3 og L7 d. 26. august 2015 gjort det så svært som muligt for *alle* nye flygtninge at leve i Danmark.

De raske og veluddannede flygtninge i FNs lejre, som man ønsker med det aktuelle lovforslag vil - med mindre, de har familie i Danmark, - sandsynligvis foretrække genbosættelse i et andet land pga.:

- de indførte optjeningsprincipper for folkepension og børnefamilieydelse
- de nye "halverede" overførselsindkomster til flygtninge og migranter og danskere, der har været bosat i mindst et ud af de sidste 8 år i udlandet,
- de beskedne chancer for veluddannede udlændinge for at få et lønnet arbejde i deres fag i Danmark,
- Integrationsministerens afskrækkelseskampagner,

- samt Danmarks rygte som anti-muslimsk efter karrikaturkrisen.

Danmark har med ratificeringen af Flygtningekonventionen af 1951 accepteret dennes definition af en flygtning. Vi har endvidere ved tiltrædelsen af Protokollen til Flygtningekonventionen i 1967 forpligtet os til at samarbejde med De forenede Nationers højkommissariat for flygtninge, altså med UNHCR.

SOS mod Racisme finder, at Danmark bør leve op til denne forpligtelse og i stedet for at genindføre en ny diskriminerende sortering af ca. 400 kvoteflygtninge om året imod UNHCR's anbefalinger, da at samarbejde med UNHCR ved at tage imod de flygtninge, som UNHCR mener har størst behov for genbosættelse. Flygtningene bør forinden orienteres grundigt om Danmark og selv acceptere at komme til Danmark. Vi foreslår således, at man går tilbage til den oprindelige formulering af Udlændingelovens § 8, som ikke indeholder bestemmelser om integrationspotentialer og sortering.

Subsidiært foreslår vi, at man beholder den nugældende formulering, dog med udeladelse af 3. punkt i §8 stk. 4 om hensynet til folkesundheden.

Ideen med at tage kvoteflygtninge er at hjælpe de mest udsatte flygtninge; ikke at skade dem!

For SOS mod Racisme

Anne Nielsen,
Næstformand